

Tillgänglighetsrådet

Tid

Onsdagen den 26 maj 2021

Plats

Digitalt möte via Teams

Omfattning

§ 18 – 31

Beslutande

Dzenita Abaza (S)

Liselotte Ross (V)

Hanne Lindqvist (M)

Anna-Britt Wejdsten (L)

Kajsa Hedin (M)

Leila Ben Larbi (V)

Johanna Petersson (C)

Jenny Melander (S)

Susanne Eliasson (M)

Krister Ekström

Barbro Eldhagen

Allan Johansson

Marie Torstensson

Elsiv Karlsson

Richard Gunnarsson

Svante Erlandsson

Glenn Olsson

Kåge Johnson

Per-Erik Nilsson

Ersättare

Magnus Jernetz-Gustavsson

Anna Wändesjö

Joakim Hammar

Ordförande, kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen

Kalmarsunds

Överförmyndarnämnd

Samhällsbyggnadsnämnden

Samhällsbyggnadsnämnden

Servicenämnden

Socialnämnden

Utbildningsnämnden

Neuroförbundet

Autism- och aspergerförbundet

Synskadades riksförbund

FUB – Föreningen för barn, unga
och vuxna med utvecklings-
störning

Afasiförbundet

RTP - Personskadeförbundet

DHR – Delaktighet,
handlingskraft och rörelsefrihet

Strokeföreningen

Reumatikerföreningen

Hjärnskadeförbundet Hjärnkraft

DHR

FUB

Autism- och aspergerförbundet

Tillgänglighetsrådet**PROTOKOLL**

Sammanträdesdatum
2021-05-26

Johan Gliving

Synskadades riksförbund

Övriga närvarande

Angelina Aravena

Helen Karlsson Jacobsson

Eva-Lena Larsdotter

Sophia Sundlin

Charlotte Gustafsson Brynielsson

Åke Andersson

Per Israelsson

Peter Borgebäck

Stina Nordström

Kommunledningskontoret

Växjö kommun

Kultur- och fritidsförvaltningen

Kultur- och fritidsförvaltningen

Kommunledningskontoret

Destination Kalmar

Destination Kalmar

Kommunledningskontoret

Kommunledningskontoret

Sekreterare

Stina Nordström

Justeras

Dzenita Abaza

Ordförande

Susanne Eliasson

Utbildningsnämnden

Sammanträdesdatum
2021-05-26

§ 18

Inledning

Ordförande Dzenita Abaza hälsade alla välkomna till mötet. Dzenita Abaza betonade att tillgänglighetsarbetet inte stannar upp på grund av pandemin utan mycket arbete pågår. Regelbundna avstämningar hålls med strategen för social hållbarhet, Angelina Aravena, och chefen för enheten hållbarhet och strategi, Charlotte Gustafsson Brynielsson. Dzenita Abaza nämnde dialogmötet om Agenda 2030 som hölls i april. Där fångades flera frågor upp som vi kommer att behöva arbeta vidare med.

§ 19

Val av justerare

Susanne Eliasson utsågs att tillsammans med ordföranden justera dagens protokoll.

§ 20

Fastställande av dagordningen

Fyra övriga frågor anmäldes:

- Ny simhall
- Badstränder
- Tic-huset
- Digitala hjälpmedel

Det konstaterades att frågan om badstränder kunde tas upp i samband med informationspunkten om badplatser som stod på dagordningen. Dagordningen fastställdes.

§ 21

Återkoppling från respektive nämnd

Service-nämnden

Johanna Petersson berättade att inför sommaren har mycket arbete lagts på att förbättra kommunens badstränder. En annan aktuell fråga som förvaltningen jobbar med är digitalisering av information så att den kan bli mer tillgänglig för allmänheten. När det gäller byggnation av nya fastigheter finns alltid frågor kring tillgänglighet med. Universell utformning är ett begrepp som används i mycket större utsträckning nu än för ett par år sedan.

Magnus Jernetz Gustavsson kompletterade informationen med att revisionen anmärkt på ett antal fastigheter som inte var tillgängliga och som behöver förbättras.

Sammanträdesdatum
2021-05-26

Anna Wändesjö undrade om det är möjligt att rådet får vara med och titta på ritningarna för den nya simhallen.

Dzenita Abaza svarade att information om simhallen kommer att tas upp rådets nästa möte. Organisationerna bör självklart engageras för att få med tillgänglighetsaspekterna i nybyggnationen. Det är mer komplext än vad man kan tro då det handlar både om ute- och innemiljö, parkering, toaletter med mera. Det är bra att ansvariga för projektet söker upp den kompetens som finns hos kommunens strateg för social hållbarhet.

Angelina Aravena nämnde att hon blivit inbjuden att titta på förslag till ritningar av simhallen utifrån ett tillgänglighetsperspektiv.

Utbildningsnämnden

Inte så mycket nytt att rapportera. Äldre och otillgängliga bänkar och bokhyllor byts ut för att förbättra personalens arbetsmiljö. Den digitala undervisningen under pandemin har underlättat för vissa men också varit ett hinder för många. Särskilt särskolan och träningsskolan kommer att få svårt att ta igen undervisning.

Kajsa Hedin lyfte upp den osäkra trafiksituationen vid Gröndalsskolan. Det finns många brister som gör den farlig för eleverna, bland annat saknas kontrastmarkeringar.

Susanne Eliasson instämde och nämnde även situationen vid Lindöskolan där byggtrafiken är en risk.

Dzenita Abaza ansåg att frågan är akut och uppmanade Susanne Eliasson att formulera en fråga om trafiksituationen och skicka till Stina Nordström för handläggning.

Samhällsbyggnadsnämnden

Leila Ben Larbi berättade att den nya översiktsplanen är ute för samråd till den 31 juli och uppmanade alla organisationer att lämna synpunkter. Information finns på www.kalmar.se. Det går att lämna information skriftligt, eller delta i digitala möten.

Informationen lades till handlingarna.

§ 22

Återkoppling från organisationerna

FUB

Anna Wändesjö berättade att inom FUB diskuteras hur hårt drabbade de har blivit av pandemin då dagliga verksamheter och annan sysselsättning varit stängd. En

Sammanträdesdatum
2021-05-26

annan återkommande fråga är att många med funktionsnedsättning har låga inkomster och dålig ekonomi jämfört med andra.

Reumatikerföreningen

Kåge Johnson berättade att nu när många har vaccinerats ökar det möjligheten för att öppna upp verksamheten igen. Kalmar erbjuder många bra platser där man kan träffas utomhus. Innan sommaren kommer en träff att hållas i Krusenstiernska trädgården. Föreningens medlemmar använder rehabbassängen och utformningen av den nya simhallen är därför viktig för dem. Det handlar inte bara om entréer utan även om omklädningsrum, toaletter med mera.

Anna Wändesjö nämnde att det är svårt att få tid i rehabbassängen för de med egenremiss. Dzenita Abaza upplyste om att det är en fråga för regionens tillgänglighetsråd.

Autism- och aspergerförbundet

En nya länstäckande organisation har bildats: NSPH – nationell samling för psykisk hälsa i Kalmar län. Styrelsen är tillsatt och tanken är att forma en verksamhet för att underlätta för personer med diagnoser att vara mer delaktiga i sin vård. Nyhetsbrev ska ges ut varje månad och det första har publicerats.

Informationen lades till handlingarna.

§ 23

Omvärldsbevakning: Delaktighet och dialog i Växjö kommun

Helen Karlsson Jacobsson berättade om hur Växjö kommun arbetar med delaktighet och dialog med funktionsrättsrörelsen.

Inledningsvis beskrevs arbetet med att ta fram kommunens hållbarhetsprogram. Då blev det tydligt att ett nytt samverkanssätt behövdes mellan kommunen och organisationerna. Traditionella sammanträden och samverkansråd var inte effektivt. År 2019 bildades ett hållbarhetsutskott och därefter slöts en överenskommelse med funktionsrättsrörelsen som bygger på dialog och delaktighet i alla delar av kommunens verksamheter. En viktig utgångspunkt är att det är allas ansvar att bidra.

Efter samtal och workshops under 2019 inleddes det nya arbetssättet hösten 2020. Numera hålls inga traditionella sammanträden/råd med funktionsrättsrörelsen och inga arvoden betalas ut. Däremot ges ett större verksamhetsbidrag till Handikapporganisationer i samverkan (HSV) som Växjö kommun slutit ett samverkansavtal med. HSV samlar flera olika handikapporganisationer som till exempel SRF och Autism- och aspergerförbundet. Funkibator är en annan part som samlar framför allt de yngre i lokalföreningarna. De jobbar utifrån intresse och där de ser att behovet finns.

Sammanträdesdatum
2021-05-26

Det här utesluter dock inte andra typer av brukarsamverkan. Möten anordnas fortfarande för särskilda målgrupper, till exempel brukare, anhöriga och gode män. Nyligen har ett anhörig- och omsorgstagarråd inom omsorgen inrättats.

En annan viktig del är att lyfta fram befintliga kanaler som ett sätt att påverka; remisser, allmänhetens frågestund, medborgarförslag och skrivelser. Utöver detta samordnar Helen Karlsson Jacobsson sex stycken intressentdialoger per år. Referensgrupper bildas också till olika utvecklingsprojekt i kommunen beroende på deltagarnas tid och intresse.

Politikerna har bidragit med att utbilda medlemsföreningar i hur man tar fram en skrivelse. Vad är viktigt att få med och vad är av särskilt intresse för politiken?

Helen Karlsson Jakobsson lyfte också fram Kontaktcenter som en viktig väg in i kommunkoncernen. Där finns kompetenta kommunvägledare som ofta kan svara på frågan direkt, eller hänvisa vidare till rätt person. Det är till Kontaktcenter som allmänheten vänder sig för att anmäla fel och brister i tillgängligheten. Helen Karlsson Jakobsson nämnde också att Växjö sneglat på Kalmar kommuns e-tjänst för att anmäla hinder om bristande tillgänglighet.

För att följa upp att kommunens verksamheter verkligen involverar funktionsrättsrörelsen görs stickprov bland utvecklingsprojekten, kompletterat med samtal och enkäter. En större utvärdering kommer göras i höst via samtal och enkäter. Samverkansavtalet med HSV är på två år och kommer därefter att utvärderas och eventuellt förnyas.

Dzenita Abaza tackade för informationen och påminde om Agenda 2030:s grundläggande princip "Leave no one behind" – ingen ska lämnas utanför utvecklingen. Det betyder i det här sammanhanget att funktionsrättsrörelsen måste inkluderas på allvar. Samarbete med andra kommuner är viktigt. Vi kan lära av varandra och kan även göra saker ihop, till exempel hålla utbildningar.

Susanne Eliasson ställde en fråga om hur det är att jobba gentemot HSV som är en paraplyorganisation.

Helen Karlsson Jakobsson svarade att medlemsföreningarna utser en styrelse till HSV som i sin tur jobbar mot kommunen. Föreningarna uppskattar att var och en därmed inte behöver driva sina frågor. Dagordningen vid dialoger sätts gemensamt av kommun och HSV som sedan skickar inbjudan till organisationerna. Helen Karlsson Jakobsson kommer skicka kontaktuppgift till HSV till Stina Nordström för vidarebefordran till rådet, om fler frågor finns.

Sammanträdesdatum
2021-05-26

Barbro Eldhagen upplyste om att ett liknande försök gjorts i Kalmar kommun för ett par år sedan, med FSO som paraplyorganisation. Det föll dock inte väl ut och avslutades.

Informationen lades till handlingarna.

§ 24

Information om badplatser

Angelina Aravena berättade om arbetet med att förbättra tillgängligheten på badplatserna och beskrev vilka åtgärder som gjorts inför sommaren 2021. Totalt finns 26 stycken från Ljungnäs i norr till Ekenäs i söder. Serviceförvaltningen har gjort en inventering av badplatserna och även en behovsanalys utifrån hur mycket badplatserna används och önskemål från invånare. Kartan över badplatser på www.kalmar.se håller också på att förbättras. Till varje badplats på kartan finns det en liten informationsruta om bland annat ramp, dusch, toalett m.m.

Dzenita Abaza och Anna-Britt Wejdsten tipsade om att lägga ut information/broschyrer om badplatser på strategiska ställen som till exempel turistbyrå. Kanske behövs även information till media?

Marie Torstensson berättade att hon fått ett utförligt svar från kommunen på frågan om en badplats nära Gröndalsskolan. Tyvärr är marken för dålig, men frågan har i alla fall undersökts ordentligt.

Informationen lades till handlingarna.

§ 25 Övriga frågor

a) Tic-huset

Glenn Olsson undrade när Tic-huset kan öppna upp igen. Många äldre som varit isolerade under pandemin har ett stort behov av att träffas igen. Med tanke på att mindre sällskap får sitta tillsammans i restauranger borde det även vara möjligt i Tic-huset.

Dzenita Abaza gav Angelina Aravena i uppdrag att framföra detta till ansvariga för Tic-huset inom omsorgen.

b) Digitala hjälpmedel

Elsiv Karlsson ställde en fråga kring digitala hjälpmedel. Distanslogopedi via dator är möjligt men då krävs speciella hjälpmedel. Vad kan kommunen erbjuda när det gäller digitala hjälpmedel och utbildning kring detta?

Sammanträdesdatum
2021-05-26

Kansliet fick i uppdrag att ta fram information till nästa möte.

c) Ny simhall

Marie Torstensson berättade att FUB varit med och tittat på ritningar av den nya simhallen. Det är bra att få vara med och ha synpunkter på den fysiska tillgängligheten men föreningen vill också titta på den kognitiva tillgängligheten.

§ 26

Information om friluftsprogrammet och tillhörande handlingsplan

Friluftsutvecklare Eva-Lena Larsdotter presenterade den konkreta handlingsplan som innehåller förslag på vad som bör göras för att nå målen i friluftsprogrammet. Handlingsplanen sträcker sig fram till 2030 och aktualiseras vart tredje år.

De övergripande strategierna i handlingsplanen är att:

- Lyfta fram det vi redan har genom bättre information, skyltar med mera
- Koppla samman naturvärde och naturvård med folkhälsa och friluftsliv
- Utveckla friluftslivet med nya teman och karaktärer, utveckla naturturismen och använda digitala metoder som verktyg

Det är inte endast kommunen som ska genomföra handlingsplanen, utan även föreningar, enskilda markägare med flera. Till varje föreslagna åtgärd finns information om hur åtgärden ska finansieras och hur svårt och kostsamt den är att genomföra (nivå 1-3).

De nio friluftsmålen presenterades och de tillhörande åtgärderna med uppgifter om tidsplan, ansvarsfördelning och kostnad.

Kåge Johnson saknade området mellan Horsö - Värnsnäs till Svinö i handlingsprogrammet. Ön utanför Svensknabben borde vara med. Dessutom ska delar av Norrlidsslingan bebyggas enligt förslaget i den nya översiktsplanen. Hur är friluftsprogrammet synkat med översiktsplanen?

Eva-Lena Larsdotter förklarade att handlingsprogrammet inte är heltäckande geografiskt, och bilagan ska ses som ett levande dokument som kan kompletteras. Nu kommer dessutom en populärversion av programmet tas fram som en utflyktsguide och där finns bland annat ön utanför Svensknabben med. Vad gäller översiktsplanen så vägs olika intressen samman där, och friluftslivet är en av flera delar.

Magnus Jernetz Gustavsson tackade för informationen och hoppades att den gör att fler tar sig ut i naturen. En fråga ställdes om det planeras för fler ramper och tillgängliga promenadstigar.

Sammanträdesdatum
2021-05-26

Eva-Lena Larsdotter förklarade att en inventering behöver göras av dagens behov. Hon uppmanade alla att bidra med förslag på enkla åtgärder som kan göra stor skillnad för tillgängligheten. Externa medel kan göra att det går snabbare att åtgärda behov.

Marie Torstensson var positiv till en skolskog kring Gröndalsskolan och Tallhagsskolan. Samtidigt uttryckte Susanne Eliasson en oro över planerna på att bygga bostäder i skogen.

Informationen lades till handlingarna.

§ 27

Aktuellt från ungdomsombudet

Sophia Sundlin informerade om två aktuella frågor:

- Luppen (lokal uppföljning av ungdomspolitik)
- Barnbokslut

Barnbokslutet ska tas fram fem år i rad med start 2020. Det förra barnbokslutet gjordes för 10 år sedan, som en del av välfärdsbokslutet.

Det aktuella barnbokslutet fokuserar på kommunens arbete med anledning av att barnkonventionen blev lag 1 januari 2020. Frågor har ställts till nämnderna och kompletterats med data från Luppen och Bris (om pandemin). Barnbokslutet beslutas i kultur- och fritidsnämnden och presenteras i kommunfullmäktige i september.

Nästa barnbokslut kommer fokusera på barn med funktionsnedsättning och belysa deras liv och levnadsvillkor, fritid med mera. Kontakt har tagits med bland annat rektorer och en arbetsgrupp kommer att jobba med barnbokslutet under 2021.

Susanne Eliasson önskade en presentation för utbildningsnämnden vilket Sophia Sundlin erbjöd sig att återkomma med.

Luppen genomförs vart tredje år och kommer att göras under oktober-november 2021. Målgruppen är årskurs 8 och årskurs 2 på gymnasiet. Undersökningen görs i samarbete med Kommunförbundet Kalmar län och även Länsstyrelsen är involverad. Resultatet kommer att presenteras i april/maj 2022 och kommer utgöra en del av underlaget till nästa barnbokslut.

Sophia uppmanade organisationerna att återkomma med svar på två frågor (till Sophia eller Stina Nordström):

- Vilket innehåll skulle ni vilja ha i ett barnbokslut med fokus på barn med funktionsnedsättning?

Sammanträdesdatum
2021-05-26

- Vilka frågor och/eller områden tycker ni generellt missas när barns levnadsvillkor undersöks. Vad saknas?

Marie Torstensson bad att få den senaste samlade Lupp-enkäten, för att kunna se vad som saknas och bör tas med. Den skickas ut i samband med protokollet.

Johan Gliving tackade för informationen och erbjöd sig att bidra i arbetet. Enligt SRF:s ungdomssida upplever många ensamhet och vilse i skolan och kontakten med sjukvård och vill gärna ha någon form av mentor.

Informationen lades till handlingarna.

§ 28

Återkoppling från dialogmötet om Agenda 2030

Charlotte Gustafsson Brynielsson, chef för hållbarhet och strategi på kommunledningskontoret, återkopplade från dialogmötet om Agenda 2030 den 23 april då bland annat Tillgänglighetsrådet var inbjudet.

Det kommunen tar med sig från mötet till fortsatt arbete är bland annat:

- Psykisk ohälsa och ojämlikhet är viktiga frågor för Kalmar och Sverige i stort.
- Existentiell hälsa och mötesstrukturer för bättre hälsa. Lyfta fram fler berättelser och berättande som metodik.
- Lyfta insikter kring styrning och ledning. Ett gott samtalsklimat med goda ledare är viktigt för att peka ut riktningen och nå mål.
- Hur ska vi med oss barn och unga i samtalen?
- Rent vatten och ren luft oerhört viktigt för att vi ska må bra.
- Alla kan bidra till att hållbarhetsmålen nås. Kommunen visar vägen och stöttar invånarna.

En utvärdering skickades till deltagarna efter dialogmötet. Några positiva synpunkter:

- Bra initiativ av Kalmar kommun
- Ett första steg för samarbete kring Agendan
- Kunskapshöjande

Förbättringsförslag:

- Tydligare syfte med dialogen
- Skicka ut förberedande frågor och kunskapsunderlag
- Ta samtalen i mindre diskussionsgrupper

Sammanträdesdatum
2021-05-26

Informationen lades till handlingarna.

§ 29

Tips på upplevelser inför sommaren

Åke Andersson och Per Israelsson från Destination Kalmar tipsade om upplevelser i Kalmar i sommar och vad som är på gång framöver för att utveckla Kalmar både för turister och invånarna. Några exempel:

- Långviken kommer att utvecklas ytterligare
- Ny utformning av Tjärhovspromenaden, invigs i juni (se dagordningspunkt 30)
- Den gamla småbåtshamnen i Slottsfjärden håller på att återställas
- Ny rosenträdgård i Skansparken, invigs den 3 juli
- Nya lekredskap i Skansparken
- Fortsatt satsning på ren och snygg stad – budskap på brunnslocken
- Bastionen Sankt Erik har fått belysning
- Tomten ovanför Västerport kommer tillbaka även nästa jul
- Sandskulpturfestival på fyra olika platser i stan
- SM i agility på Fredriksskans
- OS-uppladdning i juni på Guldfågel Arena för Svenska damlandslaget i fotboll
- Musik på Larmtorget i september och oktober

Information lämnades också om att Destination Kalmar planerat för tre olika scenarier när det gäller smittspridningen. Det lutar åt en minskad smittspridning, lättare restriktioner och möjlighet med evenemang med publikbegränsningar. Under juni/juli kommer mindre motionstävlingar och konserter att kunna genomföras, liksom idrottsevenemang på arena upp till 500 personer.

I slutet på sommaren/början på hösten är läget troligtvis ännu bättre vilket innebär större motionstävlingar och större idrottsevenemang och konserter på arena. Förhoppningsvis kan vi under hösten och vintern återgå till ett mer normalt läge.

Arbetet pågår också för att Kalmar ska bli en året-runt-destination. Stort fokus på att få hit möten och konferenser och utveckla arenor, till exempel ishallen som har en publikkapacitet på 3 500 personer.

Dzenita Abaza tackade för informationen och lade till att det är viktigt att evenemangskalendern är uppdaterad.

Informationen lades till handlingarna.

Sammanträdesdatum
2021-05-26

§ 30

Information om utformningen av Tjärhovspromenaden

Projektledaren Peter Borgebäck från kommunledningskontoret informerade om upprustningen av Tjärhovspromenaden. Promenaden är ca 400 m lång och i projektet har 8,7 miljoner lagts på entreprenad. Arbetet ska vara klart till midsommar.

Trottoaren har gjorts 2 m bred från muren till räcket. 13 bänkar ska placeras ut längs hela promenaden. Två trappor/gradängar har byggts för att de som promenerar ska ges möjlighet till vattenkontakt. Dock är det ingen officiell badplats.

Cyklister hänvisas till gatan för att undvika kollision med gående på trottoaren. Kallbadhusets dörr öppnas i dag utåt vilket kan innebära en risk för de som promenerar. Tankar finns på att byta ut dörren så att den öppnas inåt i stället.

Promenaden kommer inte att underhållas/snröjas under vinterhalvåret.

Susanne Eliasson undrade om det kommer finnas räcken på trapporna/gradängerna. Peter Borgebäck svarade att det inte är möjligt då isen skulle förstöra räckena. Räcken kommer endast finnas på plattan.

Krister Ekström hade testat promenaden i vintras och uppmärksammat risken för kollision mellan gående och cyklister på trottoaren. Därför är det bra att de nu kommer att separeras. Trottoarbredden (2 m) är också tillräckligt för att kunna mötas.

Marie Torstensson föreslog att en skjutdörr sätts in i kallbadhuset.

Hanne Lindqvist undrade om det är möjligt att plantera växter utanför staketet ner mot vattnet, för att vyn från slottet ska bli finare. Peter Borgebäck svarade att det inte är möjligt då växterna inte tål saltvattnet. Stenarna på slutningen är utsatta för ett stort slitage på grund av de stora vågorna som slår mot kanten.

Anna-Britt Wejdsten varnade för att barn kan komma att springa ut på trapporna/gradängerna om det inte sätts grindar i staketet.

Dzenita Abaza tackade för informationen och poängterade hur viktigt tillgänglighet och trygghet är i den här typen av projekt.

Informationen lades till handlingarna.

§ 31

Nästa sammanträde

Tillgänglighetsrådet

PROTOKOLL

Sammanträdesdatum
2021-05-26

Nästa sammanträde är den 29 september 2021.